

Stockholm den 12 juni 2025

R-2025/0655

Till Utbildningsdepartementet

U2025/00722

Sveriges advokatsamfund har genom remiss den 10 mars 2025 beretts tillfälle att yttra sig över betänkandet En socionomutbildning i tiden (SOU 2025:27).

Synpunkter

Utredningen har lämnat en gedigen beskrivning av dagens socionomutbildning vid de olika lärosätena och alla de områden som socionomer verkar inom. Socionomyrket är ett av de mest krävande yrken vi har i samhället och ställer stora krav på kompetens inom alla de olika områden som omfattas. Särskilt viktigt är det område som rör barn, vilket omfattar allt från omhändertaganden av barn till de situationer där barn är misstänkta för brott, samt döms för brott eller överlämnas för vård.

De senaste åren har det skett en mycket snabb utveckling i samhället vad gäller ungdomsbrottslighet och där barn misstänks för de allra grävsta brotten. Med anledning av detta har regeringen vidtagit åtgärder, repressiv lagstiftning, för barn som misstänks för brott. De preventiva sociala insatserna synes emellertid inte ha varit lika omfattande eller framträdande. Utöver ungdomsbrottsligheten har det under de senaste åren även förekommit flera uppmärksammade fall där barn fallit offer vid umgänge med en förälder som också varit dess förövare. Detta är en annan del av socionomers arbete, som ställer höga krav på deras bedömningar och kunskap om de lagstiftningar som gäller på området.

Med anledning av ovanstående kan konstateras att det ställs särskilt höga krav på de professionella aktörer som kommer i kontakt med barnet och dess familj. Vad gäller socionomer (socialsekreterare) innebär detta till exempel att de i ärenden där barn

misstänks för brott, utför arbete i ”hela kedjan”, dvs. från orosanmälningar, BBIC-utredningar, omhändertaganden, närvaro vid förhör av barn och kontakt med barnet och dess familj, samt arbete med barnet efter rättslig prövning.

Utredningen har belyst socionomutbildningen och analyserat dess utformning vid olika lärosäten. Genomgående för yrkesverksamma socionomer är det en grundläggande nödvändighet att ha en god kännedom om alla de olika lagar och förordningar som berör deras verksamhet. Utredningen har konstaterat att antalet kurspoäng i juridik på grundutbildningen skiljer sig åt mellan de olika lärosätena; allt från 13,5 kurspoäng till 30 kurspoäng. Det är, enligt Advokatsamfundets uppfattning, en anmärkningsvärd skillnad i vilken tyngd det nödvändiga kursämnet juridik ges till de studenter som utbildar sig till socionomer.

Advokatsamfundet delar till fullo utredningens bedömningar och förslag i fråga om utbildningen i juridik inom ramen för socionomutbildningen. Det är nödvändigt att kursämnet juridik ges en större obligatorisk del av den grundläggande socionomutbildningen, motsvarande minst 30 högskolepoäng, och att omfattningen är densamma vid samtliga lärosäten.

Advokatsamfundet delar även utredningens förslag om att en ytterligare utredning ska tillsättas för att utreda frågan om behovet av en förlängd socionomutbildning med examen på avancerad nivå. En examen på avancerad nivå, med möjlighet att t.ex. specialisera sig inom ungdomsbrottslighet, skulle borga för att de socionomer som arbetar inom dessa områden får en gedigen utbildning. Som en jämförelse kan det vara av vikt att upplysa om att advokater som vill arbeta inom olika rättsområden rörande barn måste visa att de har den kunskap och erfarenhet som krävs för att komma ifråga för uppdragen.

SVERIGES ADVOKATSAMFUND

Mia Edwall Insulander